

Andrej Plenković

U svom prvom intervjuu nakon izborne pobjede mandatar za sastav Vlade otkriva prve poteze // Porezno rasterećenje na plaće ide od 1.siječnja 2021.// Cilj mi je u petak imati 76 potpisa, a ovaj mjesec i Vladu // Zakon o obnovi Zagreba, uz prethodne tehnikalije, Sabor može donijeti u desetak dana

Ostaje većina ministara

ŠURADNJA U SABORU SA ŠKOROM I MOSTOM MOGUĆA, ALI BEZ UCJENA I OVAKVE RETORIKE

Dopustite nam još nekoliko dana da u internim konzultacijama dovršimo novu arhitekturu Vlade Republike Hrvatske. Bit će manji broj resora, dakle bit će manje ministara u Vladi. Provest ćemo određena spajanja vodeći računa o funkcionalnosti i bliskosti nadležnosti pojedinih resora, kaže Andrej Plenković, mandatar za sastavljanje nove Vlade u intervjuu za Večernji list. Dodaje da to čine

temeljem vlastita iskustva te da nije riječ o kopiranju nekog prijašnjeg modela ili modela neke druge zemlje. „Gledamo što je primjereno ovom trenutku kako bismo formirali Vladu koja će biti kompaktna i možda lakše upravljiva. Dosad nas je bilo 20, plus ja kao predsjednik, to je puno ljudi za koordinaciju te ćemo taj broj smanjiti. Nije riječ o deset ili 12 resora, bit će ih između 12 i 20, ali će Vlada biti funkci-

onalnija i učinkovitija“, kaže Plenković. O ambiciji predstavnika manjina da u Vladi imaju svog čovjeka, dodaje, još nisu razgovarali. Mandat za sastavljanje Vlade od predsjednika Republike zatražit će sa 76 potpisa. „Što se tiče ostalih partnera, HDZ-ova je politika razgovarati sa svjetonazorski bliskim strankama ili s onima s kojima se može programski dogovoriti“, kaže Plenković. *Opširnije na str. 6-7*

Ostaje većina ministara

Provest ćemo spajanja resora i formirati Vladu koja će biti funkcionalnija i učinkovitija. Stope poreza na dohodak i dobit spuštaju se od 1. siječnja 2021.

Žarko Ivković

Andrej Plenković, predsjednik HDZ-a i mandatar buduće Vlade, osvrnuo se u razgovoru za Večernji list na izborni trijumf svoje stranke, koja je, kaže, ostvarila povijesni rezultat. No zasad još ne želi otkrivati izgled svoje nove Vlade. Potvrdio je jedino da će ona imati manji broj ministarstava.

Kad je riječ o izbornim rezultatima, očekivao se, slikovito rečeno, dugi i iscrpljujući rat, a dogodio se blitzkrieg HDZ-a. Navodno je stranačka analitika prilično dobro predvidjela koliko će mandata osvojiti HDZ?

Prije svega, zadovoljni smo rezultatom, koji je pokazao dvije temeljne poruke. Prvo, građani su honorirali sve ono što smo učinili u prvom mandatu, a riječ je o nizu reformi, poboljšanju životnog standarda, upravljanju brojnim krizama i njihovu rješavanju, osobito koronakrizom. Drugo, pogodili smo temu svoje kampanje i programa. Poruka o sigurnoj Hrvatskoj u ovakvom kontekstu bila je velikom broju naših građana jamstvo da će Vlada, predvođena HDZ-om, naći rješenje za održavanje radnih mjesta, za rješavanje krupnih financijskih i ekonomskih izazova koji su pred nama, da će osigurati javnozdravstvenu sigurnost građana, kao što je to bilo u nekoliko posljednjih mjeseci. Te su dvije poruke bile kapitalne. Kampanja je bila dobra, moj je dojam da smo bili puno prisutniji na terenu, puno jasniji u porukama, a rezultatu su pridonijela i sučeljavanja.

Što se tiče supstance, rezultat je fascinant. Od 11 izbornih jedinica u kojima smo imali svoje kandidate, pobijedili smo u njih devet, a u trećoj i osmoj HDZ je ostvario povijesni rezultat – u jednoj pet, u drugoj četiri mandata. Ostao je jedino žal za još dva mandata koja su nam promaknula za nekoliko stotina glasova.

Kako biste objasnili dobar rezultat u Zagrebu, osobito u centru grada, gdje HDZ dosad nije osvajao toliko mandata?

Moja je ambicija bila da u četiri zagrebačke jedinice pokušamo ostvariti 23 mandata, kao i 2016. godine. Tada je baš Zagreb bio ključan za ukupnu pobjedu HDZ-a protiv lijeve koalicije. Sad smo ponovili taj rezultat, s time da smo 2016. bili izjednačeni s lijevom koalicijom, a sada smo pobijedili u sve četiri zagrebačke izborne jedinice. To je golem iskorak baš u centru Zagreba. Lošijem rezultatu koalicije predvođene SDP-om sigurno je pridonio i novi moment na političkoj sceni, a to je koalicija Možemo, koja je uzela dio lijevoga biračkog tijela. Mi smo možda mogli i bolje da nisu Most i Domovinski pokret dobili zapravo dosta mandata u tim jedinicama.

Jesu li dva sučeljavanja s Bernardićem bila presudna za vašu pobjedu?

Ta dva sučeljavanja bila su dosta različita. U prvom je bilo puno više slobode za upadanje u riječ, pa je bilo i nadvikivanja, a drugo je u tehnologiji izvedbe bilo jasnije. Puno je bolje kad imate određeno vrijeme da naši građani čuju što imate reći. U prvom je bilo više pokušaja gospodina Bernardića da agresijom, uobičajenim katalogom napada na HDZ pokuša portretirati i stranku i mene u negativnom svjetlu. A čim se došlo do supstance, do konkretnih stvari, vidjelo se iskustvo, poznavanje materije, što je bilo očito osobito u drugom sučeljavanju. Na kraju se veći

Ono što je bitno našim sugrađanima da znaju, to su izmjene poreza na dohodak. Dakle, mijenjamo stope poreza na dohodak: stopa od 36 posto spušta se na 30 posto, stopa od 24 posto spušta se na 20 posto

broj naših sugrađana, koji su do tada možda bili neodlučni, odlučio glasovati za kontinuitet i za povjerenje listama HDZ-a.

U izbornoj kampanji najavili ste smanjenje broja ministarstava, ali niste mogli definirano reći o kojem je broju riječ. Imate li jasniju sliku sada, koliko će na kraju ostati ministarstava?

Imam, ali dopustite nam još nekoliko dana da u internim konzultacijama dovršimo tu novu arhitekturu Vlade Republike Hrvatske. Bit će manji broj resora, dakle bit će manje ministara u Vladi. Provest ćemo određena spajanja vodeći računa o funkcionalnosti i bliskosti nadležnosti pojedinih resora. Činimo to temeljem našeg iskustva, nije riječ o kopiranju nekog prijašnjeg modela ili modela neke druge zemlje. Gledamo što je primjereno ovom trenutku kako bismo formirali Vladu koja će biti kompaktna i možda lakše upravljiva. Dosad nas je bilo 20, plus ja kao predsjednik, to je puno ljudi za koordinaciju te ćemo taj broj smanjiti. Nije riječ o deset ili 12 resora, bit će ih između 12 i 20, ali će Vlada biti funkcionalnija i učinkovitija.

Naveliko se nagada o spajanju ministarstava branitelja i obrane te da bi to novo ministarstvo vodio Tomo Medved?

I ja sam to pročitao (smijeh).

Hoće li u novoj Vladi biti više novih ili starih ministara?

Neće biti više novih. Velika većina sadašnjih ministara nastaviti će raditi svoj posao.

Novost je i to što u novu Vladu ulazi predstavnik manjina. Je li riječ o predstavniku srpske manjine ili o predstavniku svih manjina?

Još formalno nisam razgovarao s predstavnicima manjina. U ponedjeljak smo obavili samo konzultacije s dosadašnjim partnerima. Jasno sam naglašavao u kampanji: idemo razgovarati s ljudima koji su u proteklom mandatu podržavali našu parlamentarnu većinu, našu Vladu. Svih osam izabranih predstavnika nacionalnih manjina iskazalo je spremnost da nastavimo suradnju. Gospodin Štromar, potpredsjednik Vlade i ministar graditeljstva, također je izrazio spremnost, kao i gospodin Čačić, čija je stranka u velikoj većini našeg mandata podržavala parlamentarnu većinu. Tako smo u ponedjeljak praktički do 12 sati došli do potrebnog broja 76, pa dodatne konzultacije nismo ni trebali obavljati. O ambiciji predstavnika manjina da u Vladi imaju

O tome imaju li predstavnici manjina ambiciju da u Vladi imaju svog predstavnika još nismo razgovarali

svog predstavnika još nismo razgovarali.

Pupovac se već izjasnio da bi ovaj put ipak imali predstavnika Vladi?

I dosad su imali predstavnike. U mojoj prvoj Vladi imali su državnu tajnicu u Ministarstvu regionalnog razvoja, s kojom smo odlično surađivali, državnog tajnika u Ministarstvu zaštite okoliša i energije, dakle bili su dio Vlade, ali sve što je ispod ministarske razine za širu medijsku javnost ostane ispod radara. Osim ako iskrsne neki problem.

Hoćete li predsjedniku Republike ići po mandat sa 76 ruku ili ćete povećati saborsku većinu? Je li vam se u međuvremenu još tko ponudio?

Nije se nitko ponudio niti sam s nekim trećim razgovarao. Prvo, nisam imao vremena; drugo, čekamo službene rezultate; treće, za dobivanje povjerenja predsjednika Republike dovoljno je donijeti dokaz od 76 potpisa. Što se tiče ostalih partnera, HDZ-ova je politika razgovarati sa svjetonazorski bliskim strankama ili s onima s kojima se može programski dogovoriti. Kad je riječ o svjetonazorski bliskim strankama, problem je to što su vrlo jasno, čvrsto i tvrdo brojni predstavnici Domovinskog pokreta, pa i Mosta komunicirali: a) možete ići s HDZ-om, ali bez aktualnoga predsjednika stranke u ulozi premijera, ili nećemo podržati Vladu koju će voditi Plenković. To su citati. Ta je teza nalik onoj koju je Most plasirao 2015. kada je HDZ vodio Tomislav Karamarko. Sklopili su većinu, ali su uvjetovali da Vladu vodi netko treći. Došlo se do rješenja, gospodina Oreškovića, no ta se Vlada raspala nakon pola godine. Zašto? Neprirodno je, nefunkcionalno, pa i moralno pitanje kako da najvažniju ulogu u političkoj arhitekturi preuzme netko tko nije išao na izbore, nije čelnik stranke, tko nema jednaku vrstu autoriteta. Bez političkog autoriteta nemate što raditi u politici. Ja to nikad ne bih rekao Domovinskom pokretu i doveo u pitanje legitimitet gospodina Škore. Ili Mostu legitimitet gospodina Petrova. Ako je za te stranke ispravno da oni budu na čelu, onda razgovaram s njima. Ne uvjetujem da to bude baš ta osoba. Oni su izabrali pristup prema HDZ-u kao da su tu naivci, djeca iz vrtića pa se mogu poigravati s nama. Onaj tko ovako uvjerljivo pobijedi, i to drugi put zaredom, na tu poruku može gledati s čuđenjem i porukom „pa i nije vam baš neka politika“. U konačnici, pokazuju veliko nepoštovanje i prema meni i prema HDZ-u. Da je u pitanju bilo koja stranka i da na trepavicama stoje svi njihovi zastupnici i lideri, tako nešto ne bi prošlo. Iza toga stojim i stajat ću i kad više ne budem predsjednik Vlade. Kao bivši savjetovatelj: „u startu otklanjaj takve situacije“.

Nigdje drugdje nisam vidio takve

EUROPSKO VIJEĆE SLJEDEĆI TJEDAN

Najkasnije u listopadu imat ćemo fond za oporavak od krize

BORIS ŠČITAR/PIXSELL

Sljedeći je tjedan sjednica Europskog vijeća. Kako napreduju pregovori o fondu za oporavak od koronakrize?

Hrvatska ima dvije košare, jedna je proračunska, u kojoj bismo trebali imati od 11,5 do 12 milijardi eura. Dodatni instrument bit će instrument EU iduće generacije, ukupno vrijedan 750 milijardi eura. Mi želimo da ovaj drugi instrument, koji je spreman za četiri godine, bude okvir u kojem ćemo imati nacionalni program oporavka i iskoristiti ta sredstva za sve što nam je bitno. Da što brže kompenziramo pad BDP-a. Pregovori idu dobro. Hoće li biti sve riješeno idućeg tjedna, nisam još siguran. Zadnji rok za dogovor je rujan, najkasnije listopad. U listopadu bismo, dakle, morali imati rješenje sedam godina i EU iduće generacije.

ekshibicije, koje nemaju uporišta ni u logici. Koji je to element kod njih bolji u odnosu na mene da bi mi rekli: „Vi ne možete biti predsjednik Vlade“? Temeljem čega? Nema ju ni jedan argument osim neke osobne mržnje, a ni to ne vidim na čemu se temelji.

Znači li to da potencijalna suradnja s Mostom ili Domovinskim pokretom ne dolazi u obzir?

Ne govorim o tome, nego o tome da nam netko – nakon uvjerljive pobjede u HDZ-u i na parlamentarnim izborima – uvjetuje tko će biti premijer. Ne dolazi u obzir! To je teritorij o kojem uopće ne raspravljam. To ne znači da ne možemo razgovarati. Poštujem njihove mandate, njihov rezultat, poštujem birače koji su im dali povjerenje. Sigurno će biti prijedloga koje će Vlada staviti na stol Hrvatskog sabora koje ćemo i jedni i drugi podržavati. No nije normalan takav stav, koji je jako suzivo manevarski prostor za razgovor. Zamislite da je obrnuto, da ja kažem: dođite na razgovor, ali neću da gospodin Škoro ili gospodin Petrov dođu na sastanak. To su stvari na ljudskoj razini.

Predstavnici Domovinskog pokreta govore da će biti konstruktivna oporba i da neće apriori odbacivati prijedloge vaše Vlade. Je li to naznaka suradnje?

Ja sam sklon o tome razgovarati sa svima koji imaju mandat hrvatskih birača, iz poštovanja i prema njima i prema biračima.

Mislim na njihovu potencijalnu podršku vašoj saborskoj većini. Morali bi jako izmijeniti dosadašnju retoriku, prilagoditi je i pribli-

Problem je to što su brojni predstavnici Domovinskog pokreta, pa i Mosta komunicirali da mogu ići s HDZ-om, ali da neće podržati Vladu koju će voditi Plenković. Ja to nikad ne bih rekao Domovinskom pokretu i doveo u pitanje legitimitet M. Škore. Ili Mostu legitimitet Petrova

suradnju sa strankom Milana Bandića?

HDZ je uvijek imao kandidata za gradonačelnika, međutim gospodin Bandić dobio je povjerenje birača zadnjih 20 godina. Naš cilj bit će da imamo kandidata koji bi mogao pobijediti. Prvo, stalo nam je da omogućimo normalno financijsko funkcioniranje grada Zagreba. Drugo, cilj nam je da zajedničkim naporima krenemo u obnovu grada Zagreba od posljedica potresa. Zagreb nema vremena za čekanje.

U izbornom programu obećali ste novo porezno rasterećenje. Ministar Zdravko Marić najavio je da će taj paket ići odmah, odnosno da neće čekati početak sljedeće godine. Kad zapravo taj porezni paket stupa na snagu?

Obrnuto. Sve naše izmjene poreznih zakona uvijek su stupale na snagu 1. siječnja. Tako će biti i sada. Ono što je bitno našim sugrađanima da znaju, to su izmjene poreza na dohodak. Dakle, mijenjamo stope poreza na dohodak: stopa od 36 posto spušta se na 30 posto, stopa od 24 posto spušta se na 20 posto. Mijenjamo i stopu poreza na dobit za one koji imaju do 7,5 milijuna kuna dobiti, s 12 posto na 10 posto. Imajte na umu da je ta stopa prije naše Vlade bila 20 posto za sva društva, za sve tvrtke u Hrvatskoj neovisno o njihovim prihodima. Svi oni koji se bave biznisom znaju što to za njih znači. Ujedno, promijenit ćemo i stopu PDV-a na svu hranu – sa 25 na 13 posto. Prema tome, idemo za rasterećenjem i građana i gospodarstva, i u konačnici svih potrošača. Cijeli paket išao bi fazno, ali sve stupa na snagu 1. siječnja 2021. godine.

Hoćete li podizati neoporezivi dio plaće iznad 4000 kuna? Ako bude moguće, i to će ići. U ovom trenutku moramo još malo iskalkulirati koliko je to realno.

Kako planirate nastaviti pomagati poduzetnicima u nadolazećoj krizi? Hoće li se sadašnje mjere ažurirati?

Hoće. Nastavit ćemo s mjerom od 4000 kuna za one sektore za koje vidimo da im i dalje treba podrška. To je sektor prometa, turizma, što uključuje ugostiteljstvo, sektor organizacije različitih kulturnih i drugih manifestacija. Malo ćemo možda podići kriterije, s 50 na 60 posto. Uz mjeru koju smo već donijeli, a to je skraćeno radno vrijeme.

Ministar Aladrović osigurao je ministarski položaj u Vladi?

On će sigurno ostaniti. Josip je 15-ak godina mlađi od mene, pokazao se izvršnim, on i mnogi drugi će ostaniti. Poruka je da idemo na stručne ljude, koji imaju angažman i elan i koji iza sebe imaju rezultate. Treba nastaviti s davanjem povjerenja ljudima koji su u najpotentnijoj dobi, intelektualnoj, ali i fizičkoj. Ovo je posao koji zahtijeva puno snage i energije.

Dakle, suradnja u budućnosti, u smislu podrške većini, nije isključena?

Ako se tenzije smire i ako se odustane od koncepcije koja nije normalna, tada možemo razgovarati.

Kad očekujete konstituiranje Sabora?

Sve ovisi o proglašenju službenih rezultata izbora. Nakon toga otići ćemo predsjedniku Republike, pokazati mu potpise, zatražiti mandat i ići odmah u konstituiranje Hrvatskoga sabora, Vlade... Moj je cilj da što prije počnemo s radom.

Već u srpnju?

Apsolutno. Ako bude nova arhitektura Vlade, mora se nekoliko sistemskih zakona izmijeniti, mora se donijeti zakon o obnovi grada Zagreba, moraju se konstituirati tijela. Sabor to može obaviti u deset dana.

Neće biti godišnjeg odmora?

Može biti i rada i nešto odmora u kolovozu, što je potrebno svima. Barem ovima koji neprekidno rade, kao mi u Vladi.

Vaš su sljedeći test lokalni izbori. Hoće li HDZ napokon imati kandidata za gradonačelnika Zagreba s izgledima da pobijedi? I što to znači za buduću